

SELETUSKIRI

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 25. aprilli 2007. a määruse nr 66 “Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas” muutmise“ eelnõu juurde

I. Sissejuhatus

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 25. aprilli 2007 a. määruse nr 66 “Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas” muutmise“ eelnõu on välja töötatud ”Söödaseaduse” § 4 lõike 6 alusel.

Mainitud määrust on vaja muuta selleks, et soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärade kohta kehtestatud nõuded söödas viia kooskõlla komisjoni direktiiviga 2008/76/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2002/32/EÜ loomatoidus leiduvate soovimatute ainete kohta I lisa (EÜT L 140, 30.05.2002, lk 10 –22).

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna taimse materjali büroo peaspetsialistid Eda Koort (625 6126) ja Anne Laumets (625 6530). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Diana Rammul (625 6259) ning eelnõu keeleteoimetaja on õigusosakonna peaspetsialist Leeni Silk (625 6523).

II. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu eesmärk on täiendada kehtivat määrust uute sätetega, harmoneerides direktiivi 2002/32/EÜ muudatused. Soovimatute ainete nimekirja muudetakse ajakohastatud teaduslike riskihinnangute alusel.

Eelnõu punktiga 1 asendatakse terminoloogia ühtsuse huvides määruses läbivalt enne kasutusel olnud mõiste „piirnõorm“ mõistega „piirmäär“ vastavas käändes.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse lisa 1 tabeli rida 3. Muudatuseks on soovimatu aine fluori lubatud piirmäär kehtestamine kalade täissöödale. Täiendus on vajalik seetõttu, et kalasööda tootmine on arenenud ning kalasööda valmistamisel kasutatakse lähtematerjalina üha enam meres elavaid koorikloomi, näiteks krilli, milles fluori looduslik sisaldus on teistest söödamaterjalidest kõrgem. Seetõttu pidas komisjon asjakohaseks fluorisisalduse piirmäärad kalasöötades läbi vaadata ja kehtestada neile eraldi piirmäär, mis on kõrgem teistest täissöötadest. Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 22. septembril 2004. aastal esitatud arvamuse kohaselt ei kujuta fluorisisalduse lubatud piirmäär suurendamine kalasöödas inimeste ja loomade tervisele ohtu.

Eelnõu punkti 3 kohaselt muudetakse määruse lisa 1 tabeli rida 14. Sellest kustutatakse kanded eelnevalt eraldi välja toodud uimastava raiheina (*Lolium tremulentum`*) ja linaraiheina (*Lolium remotum`*) kohta. Alkaloide, glükosiide või muid mürgiseid aineid sisaldavate umbrohuseemnete ning jahvatamata ja purustamata viljade puhul kohaldatakse nüüd ka neile üldist piirmäär, milleks on 3000 mg/ kg (ppm). Tuginetud on EFSA 25. jaanuari 2007. a esitatud arvamusele.

Eelnõu punktiga 4 muudetakse lisa 1 asendades tabeli rea 21, kuhu esimesse veergu on lisatud soovimatu aine DDT-sid käsitlevasse kandesse aine nimetus DDD, kuna metaboliit diklorodifenüüldikloroetaani puhul on sellise nimetuse kasutamine rohkem levinud, kui nimetuse TDE kasutamine.

Eelnõu punktiga 5 muudetakse määruse lisa 1 tabelit, jättes välja read 28, 29 ja 31 ning kustutades seega määruse lisast kanded hariliku aprikoosipuu (*Prunus armeniaca* L.), mõrumandli (*Prunus dulcis* (Mill.)D.A.Webb var. *amara* (DC.) Focke või *Prunus amygdalus* Batsch var. *amara*(DC.) Focke) ja põldtudra (*Camelina sativa*(L.)Grantz) kohta. Aprikooside ja mõrumandlite osas võib EFSA 23. novembri 2006. aasta arvamusest järeldada, et nõue, et aprikoosid ja mõrumandlid ei tohi esineda kvantitatiivselt määratavas koguses, ei ole loomade ja inimeste tervise kaitsmise eesmärgil vajalik ning piisab sellest, kui kohaldatakse vesiniktsüaniidhappe üldist piirnормi. Põldtudra (*Camelina sativa*) ning selle taimeliigi seemneid ja vilju ning töötlemissaadusi võib seni kehtiva määruse kohaselt söötades esineda ainult jälgedena, mis ei ole kvantitatiivselt määratavad. Huvi põldtudra kui õlikultuuri vastu kasvab, sest nõudlus alternatiivsele, vähenõudlikule õlikultuurile on suurenenas, kuna õlitootmise kõrvalsaadusi on võimalik kasutada loomasööda tootmisel. 27. novembril 2007 esitatud EFSA arvamusest saab järeldada, et nõue, et põldtuder ja selle saadused ei tohi esineda kvantitatiivselt määratavas koguses, ei ole loomade ja inimese tervise kaitsmise eesmärgil vajalik tingimusel, et glükosinolaatide hulk söödas kokku ei ohusta loomade ja inimeste tervist. Toksiliste mõjude eest on loomade ja inimeste tervis tagatud sättega, mis käsitleb lenduva sinepiõli sisaldust täissöödas, mille puhul piirmäär on väljendatud allüülsotiotsüanaatide sisaldusena.

Eelnõu punktiga 6 määruse lisa 1 tabeli ridade 28–39 veeru 2 kirje „28–39. Kõik söödad“ asendatakse kirjega „30 ja 32–39. Kõik söödad“, sest eelnõu punktiga 5 jäetakse välja määruse lisa read 28, 29 ja 31 ning ja vastavalt sellele muutuvad ka numbrid, mille kohta kirje „Kõik söödad“ on mõeldud.

Eelnõu punktiga 7 tunnistatakse kehtetuks lisa 1 esimene normitehniline märkus, mille sisuks on ainete nagu fluori, kaadmiumi ja plii piirmäärade üle vaatamine nende alandamise eesmärgil, mis pidi toimuma 2007. aasta 31. detsembriks. Selleks tähtjaks ei ole eelpoolnimetatud ainete piirmäärased direktiiviga muudetud ning seetõttu ei oma märkus enam informatiivset tähendust. Samuti tunnistatakse kehtetuks lisa 1 neljas normitehniline märkus, mille sisuks on dioksiinide ja dioksiinitaoliste PCB-de summa eraldi piirmäärade kohaldamise jätkamine üleminekuaja jooksul. Nimetatud tähtaeg on möödunud ning seetõttu ei oma märkus enam informatiivset tähendust.

Eelnõu punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks lisa 2 kolmas normitehniline märkus, mille sisuks on dioksiini ja dioksiinitaoliste PCB-de häirekünniste üle vaatamine 2008. aasta 31. detsembriks. Praeguseks ei oma märkus enam informatiivset tähendust, kuna nimetatud tähtaeg on möödunud.

Eelnõu punktiga 9 sõnastatakse määruse normitehniline märkus „¹“ täpsuse huvides uuesti järgmiselt:

„¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/32/EÜ söödas soovimatute ainete kohta (EÜT L 140, 30.05.2002, lk 10–22), muudetud direktiividega 2003/57/EÜ (ELT L 151, 19.06.2003, lk 38–41), 2003/100/EÜ (ELT L 285, 1.11.2003, lk 33–37), 2005/8/EÜ (ELT L 27, 29.01.2005, lk 44–45), 2005/86/EÜ (ELT L 318, 6.12.2005, lk 16–18), 2005/87/EÜ (ELT L 318, 6.12.2005, lk 19–24), 2006/13/EÜ (ELT L 32, 4.02.2006, lk 44–53), 2006/77/EÜ (ELT L 271, 30.09.2006, lk 53–55), 2008/76/EÜ (ELT L 198, 26.07.2008, lk 37–40).“.

III. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktidega.

IV. Määruse mõjud

Söödad võivad sisaldada soovimatuid aineid, mis võivad ohustada looma ning loomakasvatustoodangu kaudu ka inimese tervist või keskkonda. Soovimatuid aineid täielikult välistada ei ole võimalik, kuid selleks et vältida soovimatuid ja kahjulikke mõjusid, on oluline soovimatute ainete sisaldust söötades vähendada, arvestades nende ägedat mürgist toimet, bioakumulatsiooni ja lagunevust.

Määruse jõustumisel tagatakse loomade ja inimeste tervise parem kaitse toksiliste mõjude eest, kuna vähendatakse soovimatute ainete sisalduse lubatud piirmäärasid söödas.

V. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse kehtestamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest.

VI. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VII. Eelnõu kooskõlastamine

Määruse eelnõu esitati kooskõlastamiseks ministriumidele.

Ükski ministrium kooskõlastamiseks ettenähtud aja jooksul õigusaktide eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta ei kandnud, samuti ei taotlenud kooskõlastamise tähtaja pikendamist. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 11. juuni 1996.a määrusele nr 160 kinnitatud "Vabariigi Valitsuse reglemendi" punktile 25, loetakse eelnõu seetõttu ministriumide poolt kooskõlastatuks.

Ants Noot
Kantsler